

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ZOOLOGIE – Pracovní list

Téma: Prvoci

Časová dotace: 20 minut

Charakterizuj prvoky: (doplň následující údaje)

Povrch těla (buňky): Na povrchu buňky mají ....., která bývá např. u nálevníků překryta ještě tenkou blanou, tzv. ....
Někteří prvoci mají dále schránky z ..... nebo .....

Pohyb těla umožňují ....., ... nebo .....

U prvoků najdeme dva typy jader:

....., mající funkci .....

....., mající funkci .....

Živý obsah buňky – cytoplazma nemá všude stejnou hustotu, rozděluje se na:

.....,

.....,

Potravou prvoků mohou být:

..... popřípadě .....

Zvláštním způsobem **příjmu potravy** je ....., pohlcování větších částic potravy obklopením cytoplazmatickou membránou.

U prvoků převládá ..... způsob **rozmnožování**. Příkladem je např. .... nebo ..... Složitějšími způsoby je ..... rozmnožování, které může probíhat např. gametogamií (vytvářením gamet).

Prvoci mají celosvětové, neboli ..... **rozšíření**. Většina prvoků obývá ..... prostředí, popřípadě žijí ve vlhké půdě. Někteří mohou žít i jako tzv. **vnitřní parazité** neboli ..... Uveď příklad: .....

Vyjmenuj kmeny prvoků:

.....

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nemoci způsobené prvoky:

Malárie je způsobena prvokem z rodu ..... (česky zimničkou), kterou přenáší dvoukřídlý hmyz, a to: ..... rodu ..... U tohoto rodu, sajícího krev teplokrevných živočichů, je nebezpečnějším samčí / samičí pohlaví (zakroužkuj). Pouze toto pohlaví totiž po probodnutí kůže člověka vpouští do krve sliny, které kromě výše uvedeného prvoka obsahují i látky zabraňující srážení krve a mající také funkci analgetickou, které způsobí: .....

Malárií se ročně nakazí až několik miliónů lidí, nejvíce se vyskytuje v: .....
K léčbě malárie se nejčastěji používá kůra stromu obsahující látku ..... Ve kterém nealkoholickém nápoji tuto látku najdeme? ..... (nápovedou může být výrazné světélkování tohoto nápoje pod UV zářivkami).

Spavá nemoc je způsobena prvokem ....., kterou přenáší opět dvoukřídlý hmyz, a to: ..... Nejvíce lidí se nakazí v oblastech subsaharské Afriky. Velká spousta obyvatel centrální Afriky umírá z důvodu celkového .....

Dalším parazitárním onemocněním je **toxoplazmóza**, způsobená prvokem ..... (rodové i druhové jméno). U většiny lidí se toto onemocnění projevuje bez klinických příznaků. Větší riziko je u lidí se sníženou imunitou, např. nemocní s virem ....., způsobujícím AIDS. Nebezpečná je i u gravidních žen.
Člověk se může nakazit tímto prvokem blízkým kontaktem s přenašečem, který může být domácí zvíře – např. .... domácí.

Úplavice je akutní a vysoce infekční průjmové onemocnění způsobené prvokem ..... úplavičnou. Rozšířená je hlavně v prostředí, kde se nedodržují dostatečné ..... podmínky.

Trichomoniáza je pohlavně přenosná nemoc způsobena prvokem ....., žijícím v močopohlavním ústrojí člověka. Postihuje hlavně ..... pohlaví. Opačné pohlaví, u kterého se nemusí vůbec projevovat, však může být přenašečem. Mezi hlavní projevy této nemoci patří: .....

Uveď příklad prvoků, kteří mohou žít symbioticky v těle obratlovců. Jakou plní funkci?

Druh/y prvoků ..... v těle ..... funkce .....